

RTU studiju kurss "Tiesību filozofija"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0204
Nosaukums	Tiesību filozofija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Artūrs Gaveika - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros studējošie iegūst pamatzināšanas par tiesību būtību, nozīmīgākām tiesiskajām filozofiskām doktrīnām, koncepcijām un jēdzieniem studentiem veidojot priekšstatus par tiesiskās domas attīstību tās dinamikā un vēsturiskajā kontekstā saistībā ar mūsdienu problemātiku. Studiju kursā studenti tiek iepazīstināti ar tiesību filozofijas vēsturiskajiem un mūsdienu aspektiem. Tiek skaidroti tiesību filozofijas jēdzieni un to ietekme uz tiesību zinātnei. Šīs zināšanas ir noderīgas reālo juridisko parādību izpratnei un Vienotā jurista eksāmena kārtīšanai attiecīgajā daļā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Sniegt studējošajiem pamatzināšanas, pamatprasmes un attīstīt kompetences tiesību filozofijas pamatjēdzienos un problematikā, apskatot pasaules domātāju darbus un to ietekmi uz mūsdienu aktualitātēm tiesību filozofijā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju rezultāti tiek novērtēti referātu izstrādē un prezentēšanā, kontroldarbos, juridisko kāzusu risināšanā, seminārnodarībās un eksāmenā.
Literatūra	Obligātā/Obligatory 1. Broks Jānis. Tiesību filozofija. Rīga: Turība, 2008, 432 lp, ISBN 9789984828176. 2. Kriviņš Anatolijs. Tiesību jēdziens un būtība. 2020, Rīga: autorizdevums. 325 lp. Internetā. 3. Horns N. Ievads tiesību zinātnē un tiesību filozofijā. Likums un tiesības. 1999. Nr.1.-4.;2000. Nr.1.-8. 4. Cipeliuss R. Tiesību būtība. Juridiskai izglītībai un praksei. Rīga: Latvijas Universitāte, 2001. 5. Neimanis J. Ievads tiesībās. Rīga: Ratio iuris, 2005. 6. Kūle M., Kūlis R. Filozofija. Rīga: Zvaigzne ABC, 1998. 7. Krastiņš I. Tiesību Doktrīnas. Rīga: LU, 1996 Papildu/Additional: 1. Meļķis E. Attīstības tendences dažādos tiesību teorijas un prakses jautājumos. – Rīga: Latvijas Universitāte, 2000. 2. Osipova S. Tiesību socioloģija kā juridiskā zinātne un tās ģenēze. // Juridiskā zinātne. Latvijas Universitātes raksti Nr.703. Rīga: LU, 2006 3. Platons. Valsts. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2001; 4. Aristotelis. Nikomaha ētika. Pagātnes domātāju darbi. –Rīga: Zvaigzne, 1985 5. Domas par antīko filozofiju. – Rīga: Avots, 1990. 6. Kants I. Prolegomeni. Pagātnes domātāju darbi. – Rīga: Zvaigzne, 1990 7. Sūlcs L. Tiesību idejas un dabisko tiesību problēmas Kanta tiesību teorijā. – Rīga: Valters un Rapa, 1939 8. Dāle P. Imanuels Kants. – Rīga: Valters un Rapa. 1936. 9. Bēkons F. Jaunais orgāns. Pagātnes domātāju darbi. – Rīga: Zvaigzne, 1989 10. Vedins I. Likuma ontoloģija. // Raksti Nr.8 – Rīga: Policijas akadēmija, 2001 Interneta nresurs/Inernet resources: 1. Kas ir Laime. https://providus.lv/raksti/kas-ir-laime/ 2. Dabiskās tiesības. https://vesture.eu/Dabisk%C4%81s_ties%C4%ABbas 3. Sekcija "Tiesību zinātnes nākotnei. Jaunākie pētījumi tiesību teorijā, vēsturē un filozofijā": 1:56:50. https://www.youtube.com/watch?v=Pm2LglaTafI 4. Žurnāli „Jurista Vārds”, „Likums un tiesības” 5. Harijs Tumans: liberālisms, vārda brīvība un kristietība šodien. 35:14 https://www.youtube.com/watch?v=2emLaxJqDaY 6. Raivis Bičevskis, LU filozofijas profesors Brīvības bulvāris 37;20 https://www.youtube.com/watch?v=WRH7SSL6jP4&t=10s 7. Māris Kūlis, filozofs Brīvības bulvāris 26;20 https://www.youtube.com/watch?v=dByEbARx8Zc 8. Igors Šuvajevs, filozofs Brīvības bulvāris 37;07 !! https://www.youtube.com/watch?v=0Ba-XmBk964&t=19s 9. 74. konf. Tiesību teorijas un vēstures sekcija 1.daļa 2;28;18 https://www.youtube.com/watch?v=m6WTx24KG48 10. A. Kriviņš. Tiesību jēdziens un būtība. 2020. 11. Dabiskās tiesības: https://vesture.eu/Dabisk%C4%81s_ties%C4%ABbas 12. Dabisko tiesību doktrīna: https://enciklopedija.lv/skirklis/26219-ties%C4%ABbas 13. Dabisko tiesību jēdziens: http://home.lu.lv/~lilze/NLK/magistranti/tiesibu_filozofijas_problemas/Sulcs_Dabisko_tiesibu_jedziens.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Tiesību teorijā

Studiju kursa saturs

Satus	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads tiesību filozofijā, jēdzieni. Dabisko tiesību doktrīna. Valsts (ideālā valsts) Platona, Aristoteļa un Cicerona darbos. Rainis par valsti, tautu, brīvību, taisnīgumu un laimi.	2	4	0	0
2. Taisnīgums Platona, Aristoteļa, Cicerona, Kelzena, Radbruha, Dvorkina un Roulza darbos.	4	6	0	0
3. Sabiedriskais līgums/sākotnējais līgums Hobsa, Loka, Monteskjē, Ruso un Kanta darbos.	4	6	0	0
4. Valsts varas dalīšana Loka, Monteskjē, Ruso un Kanta darbos.	2	4	0	0
5. Kanta izziņas un morāles filozofija, brīvības un mūžīgā miera koncepts. Viesmīlības princips. Kategoriskais imperatīvs. Hēgeļa gara filozofija. Dialektikas izpratne. Interesu filozofija (Jērings).	4	4	0	0
6. Tiesību sistēmas (loki): Kontinentālās Eiropas tiesību loks (romāņu-ģermāņu), anglo-sakšu, sociālistiskais tiesību loks, islama tiesības, Austrumāzijas u.c.	4	6	0	0
7. Pamatnorma, normatīvo tiesību aktu hierarhija Kelzena darbos (tiesību pozitīvisms).	2	2	0	0
8. Tiesiskas valsts izpratne Hobsa, Loka, Monteskjē, Kanta, Kelzena, Radbruha un Harta darbos.	4	6	0	0
9. Vienlīdzības ideja (Likurģs, Platons, Aristotelis, Mors, Kampanella, marksisms (Markss un Engelss), Roulzs). Sociāli atbildīgas valsts koncepts	6	8	0	0
Kopā:	32	46	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj parādīt vispusīgas juridiskai sfērai atbilstošas faktu, teoriju, likumsakarību un tehnoloģiju zināšanas un izpratni. Zina un izprot tiesību filozofijas vietu un nozīmi Latvijas tiesību sistēmā.	Semināra vērtēšana, eksāmens
Spēj, balstoties uz analītisku pieeju, veikt abstraktus un konkrētus uzdevumus juridiskajā sfērā, parādīt prasmes, kas juridiskajām problēmām ļauj rast radošus un kompleksus risinājumus. Izprot un zina tiesību filozofijas pamatjēdzienus un likumsakarības.	Semināra vērtēšana, eksāmens
Spēj, balstoties uz analītisku pieeju, veikt abstraktus un konkrētus uzdevumus juridiskajā sfērā, parādīt prasmes, kas juridiskajām problēmām ļauj rast radošus un kompleksus risinājumus. Izprot un zina tiesību filozofijas pamatjēdzienus un likumsakarības.	Semināra vērtēšana, eksāmens
Spēj formulēt, aprakstīt un analizēt filozofiski - teorētiskās juridiskās problēmas, atlasīt nepieciešamo informāciju un izmantot to skaidri definētu problēmu risināšanai, piedalīties juridiskās jomas attīstībā.	Referāta izstrāde un prezentēšana, eksāmens
Spēj un gatavs turpināt studijas profesionālajā maģistra studiju programmā "Tiesību zinātne", lai iegūtu pietāk līmeņa profesionālo kvalifikāciju "Jurists".	Kontroldarbs, eksāmens

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semināru vērtēšana	10
Referāta izstrāde un prezentēšana	30
Kontroldarbs	20
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	